risimiles et probabiles coniecturas euenirent. Si in oibus pdicta via nihil petit difficile aut onerosum vel inhonestum/queritur propter quid principes et plati debeant improbare/maxime pro tanto bono reunitionis obedientie huius totalis obtinendo. Quid enim graue erit q oia indulgeant preterita/et non discutiant/q dns Benedictus habeat bonos consiliarios nō suspectos cuicūq; pti/fm quos iudiciū agat qd actum est/q ipe a vindicando propias aut alienas iniurias immunis sit/et deo committat/aut certe vniuersali bono ecclesie et pacis illas donet. Idē dicim de subditis qbuscūq; erga dominū Bndictū. Profecto nihil istorum difficile ē nisi forte apd illos/apd qs humilitas et caritas et ecclastica vnitas fuerint onerose/scz q turbationib gaudent et querunt q sua sua sunt/nō q Jesu xpi. Aut q suis sententijs ceruicosa aiositate nimis credūt. Aut si difficilia esse ista quisq; contēderit/animaduertat ille obsecro si plures sint in alijs vijs/difficultates et ambages/aut via m aliquā oī difficultate carentē afferat i mediū nos letis animis cōplectemur. Q si h vel facere nō vult. vel/qd magis credim/non pōt/tunc cū aliq d agere necesse sit/pgat nobiscum in hanc sniam/et attendat qd plus hēat dāni p ecclia. vel sic stare/ imo qtidie magnis lapsib corruere/et dnm Bndictum incarceratū esse/et cardiales suis honorib spoliatos/et principes ad pctionē piculosam dispositos videre/aut q ita pparem nos p hac reunitionē pma et totale huius obedie q cū alia celeriter et vtiliter tractare valeam. et qliter/si qs qsiuerit/iā in preterisum ē et a prudētioribus erit diligentius inquirendum et inueniendum facilius.

Finit.

Decreta in sessione

publica cōcilij generalis Cōstantien. die sabbati. ix. octobris Anno. Mcccc xvij. Et primo phemiū sup futuris cōcilijs celebrandis/et pulsione aduersus futura scisma

Frequēs generaliū ciliorum celebratio/agri dnici precipua cultura est. q vepres spinas et tribulos heresū/errorum et scismatū extirpat. excessus corrigit. deformata reformat. et vineā dni ad frugē vberrime fertilitatis adducit. Illorum vero neglectus premissa disseminat atq; fouet. Decpteritorum temporum recordatio/et pnitiū considerationis/ad oculos nros ponūt. Ea propter hoc edicto perpetuo sancim. decernim atq; ordinamus/vt amodo generalia concilia celebrent. Ita q primū a fine huius cōcilij in quinquennium immediate sequēs. Secundū vero a fine illi mediate sequētis concilij in septennium/et deinceps in decennium perpetuo celebrent/in locis q summus pōtifex p mē sem ante finē cuiuslibet concilij approbante et consentiente concilio/vel in eius defectū ipm concilium deputare et assignare teneat/vt sic p quādā continuationē semp aut consilium vigeat. aut p tmini quidētiā expectet. Quē terminū liceat sūmo pōtifici de fratrum suorum sctē romāe eccie cardinaliū consilio/ob emergētes forte casus abbreuiare/sz nullatenus proroget. Locū aūt p futuro concilio celebrādo deputatū absq; euidēti necitate nō mutet. sz si forte casus aliqs occurrerit q necessariū videret ipm locū mutari puta obsidiōis guerrarum pestis aut silis. Tūc liceat sūmo pōtifici de pdictorum fratrum aut duarum partium iporum consensu atq; sbscptōe/aliū locū prius deputato loco vicinioriē et aptū sb eadem natione/surrogare. nisi idē vl' sile impedimētū p totā illā nationē vigeret. tūc ad aliquē aliū locū vicinioriē alterius natōis aptū hmōi conciliū potit conuocari. ad quem plati et alij q ad conciliū solēt cōuocari/accedere teneant ac si a principio loc ille fuisz deputatus. Quā tū loci mutationē vl' termi breuiatōz teneat dictum sūm pōtifex ltime/et semel p annū aū pfixū tminū publicare/et itimare vt ad ipm conciliū celebrandū pdicti possint statuto termino cōuenire. Si vero qd absit in futurū scisma oriri contingeret/ita q duo vel plures p summis pontificib se gererent. a die quo ipi duo vel plures insignia pontificatus publice assumpserint. seu administrare ceperint. intelligatur ipo iure terminus concilij tunc forte vltra annum pendens/ad annū primum breuiat ad quos omnes prelati et ceteri qui ad concilium ire tenentur/sub penis iuris et alijs per concilium imponendis/absq; alia vocatione conueniāt. Necnon imperator ceteriq; reges et principes personaliter vel p solennes nuncios tanq; ad commune incēdium extinguendum/per viscera misericordie Jesu christi ex nunc exorati cōcurrant. Et qlibet iporum p romano pōtifice se gerēs

Decretū concilii constantien

infra mēsem a die q̄ sciam habere potuit/ aliū vel alios assumpsisse papat⁹ insignia vel papatu administrasse/teneatur sub inc̄ minatione meledictionis eterne ⁊ amissio nis iuris si quod forte sibi quesitū eēt a pa patu/quā ipo facto incurrat. ⁊ vltra hoc ad quaslibet dignitates actiue ⁊ passiue sit in abilis/cōciliū ipsum ad terminū anni pdi ctū loco prius deputato celebrandū indi cere ⁊ publicare. ⁊ p suas litteras cōpetito ri vel cōpetitoribꝫ ipsum vel ipsos ꝓuocā do ad causam/vel ceteris plātis ac princi pibus ꝯtum in eo fuerit intimare. Necnō termino pfixo sub penis pdictis ad locum cōciliꝫ psonaliter se transferre. nec inde di scedere/donec p ꝯciliū causa scismatis/ple narie sit finita. Hoc adiūcto q̄ nullus eo⁹ ꝯtēdētiū de papatu i ipo ꝯcilio vt papa pśi deat. Quinimo vt tāto liberi⁹ ⁊ citi⁹ eccle sia vnico ⁊ idubitato pastore gaudeat/sint ipsi oēs de papatu ꝯtendētes / postq̄ ipm ꝯciliū inceptū fuerit/auctate hui⁹ sctē sino di ipo iure ab oī administratiōe suspēsi. nec eis aut eo⁹ alteri/donec cā ipa p ꝯciliū ter mīata fuerit quōlibꝫ a quoq̄ sub pena fau torie scismat⁹ obediat. ¶ Q̄ si forte electio nē romani pōtificis p metū q̄ caderet in cō stantē viz seu impssionē de cetero fieri cō tingat/ipam nullius ōcernim⁹ efficacie vl' momēti/nec posse p sequentē ꝯsensum eti am metu pdicto cessante/ratificari vel ap probari. Non tū liceat cardinalibꝫ ad aliā electionē pcedere. nisi ille sic elect⁹ forte re nūciet/vel decedat. donec per generale ꝯci liū de electione illa fuerit iudicatū. ⁊ si pce dāt nulla sit electio ipo iurē. Sintq̄ sic se cūdo eligētes ⁊ elect⁹ si se papatui ingessit/ omni dignitate/honore/ ⁊ statu etiā cardina latus ⁊ pōtificali/ipo iure puati. ⁊ inabiles de cetero ad easdē/ac etiā ad papalē/ nec a liquis eidē secūdo electo vt pape sub pena fautorie scismat⁹ obediat quoq̄ modo. Et eo casu cōciliū de electione pape puideat il la vice. Sed liceat imo ⁊ teneant electores omēs aut saltē maior ps ipso⁹/quā cito si ne piculo psona⁹ pnt/etiā si piculū omniū bono⁹ immineret/se trāsferre ad locū tutū ⁊ metū pdictū allegare coā notarijs publi cis ⁊ notabilib⁹ psonis in multitudie po puli/in loco insigni/ita tamē q̄ allegantes metū huiusmodi habeāt in ipius met⁹ al legatione exp̄mere speciē ⁊ q̄litatē dict⁹ me tus/ ⁊ iurare solenniter/q̄ metus taliter al legatus est verus/ ⁊ q̄ credunt seip̄m posse probare/ ⁊ q̄ per maliciā vel calumniā hu iusmodi metū non ꝓponūt. Nec vltra pro ximū futu⁹ conciliū vllo modo possit dif ferri allegatio dicti metus. Teneant insu per postq̄ se transtulerint ⁊ metū allegaue rint modo predicto ꝓuocare sic electum ad concilium/quod cōcilium si vltra annum pendeat a die ꝓuocationis huiusmodi/in telligatur ad annum vt supra ipso iure ter minus breuiat⁹/ ⁊ nihilominus teneatur electus ipe sub penis predictis ⁊ cardina les ꝓuocantes sub pena amissionis cardi nalatus ⁊ omniū beneficio⁹ suorum. quā ipo facto incurrant/infra mensem a die p uocationis/conciliū ipm vt supra dicitur indicere ⁊ publicare/ ⁊ q̄ citi⁹ poterit inti mare/cardinales ipi/ceteriq̄ electores ad locū conciliꝫ tempore conuenienti persona liter se transferre/ ⁊ vsq̄ ad finē cause expe ctare. Teneantur quoq̄ prelati ⁊ ceteri vt supra ad cōuocationē cardinaliū tm̄/si for te sit elect⁹ ꝓuocare cessaret/accedere. Q̄ ēt sic elect⁹ in ꝯcilio ipso non presideat/quin imo sit a termino initiandi ꝯciliꝫ ipso iure ab omni administratiōe papat⁹ suspensus nec sibi a quoq̄ sub pena fautorie scisma tis quomodolibet obediatur. ¶ Q̄ si infra annū ante diem indicti conciliꝫ ꝯtingant supradicti casus. viz q̄ plures se gerāt pro papa vl' q̄ vn⁹ p metū seu impssionē eligat cēseāt ipo iur. tā gerētes se p papa q̄ elect⁹ p metū seu impssionē/ ⁊ cardiales ad dictū ꝯciliū ꝓuocati/teneāt q̄q̄ in ipo ꝯcilio cōpa rere psonal'r cām exponere ⁊ iudiciū ꝯciliꝫ expectare. ¶ Q̄ si dictis casibꝫ occurrētibꝫ ꝯtingat forte casus aliq̄s q̄ necāriū sit locū ꝯciliꝫ mutare vel obsidiōis vl' guerre vl' pe stis vel sil'is. teneāt nihilomin⁹ tam oēs su pradicti q̄q̄ omēs plati/ceteriq̄ qui ad con ciliū ire tenent ad locū primiorē vt p̄mittit qui sit abilis ad conciliū ꝯuenire. possitq̄ maior pars plātorum qui infra mēsem ad locū certum declinauerint/illum sibi ⁊ ali is pro loco conciliꝫ deputare. ad quem cete ri conuenire teneantur ac si a pncipio fuis set deputatus. ¶ Cōciliū aūt vt pfert⁹ ꝓuo catū ⁊ ꝯgregatum de hmōi scismatis causa cognoscēs/ ⁊ in ꝯtumaciā electo⁹ seu gerē tiū se pro papa vel cardinaliū si forte veni re neglexerint. litem dirimat/cāmq̄ diffini at/ac culpabiles i scismate pcurādo/seu nu triendo/vl' in administrādo/aut obediēdo

vel administrãtibꝫ fauẽdo/seu ꝓtra inter-
dictũ supius eligẽdo, vel calũniosos in al-
legãdo metũ, etiã vltra ꝑdictas penas, cu-
iuscũq; gradus stat⁹ seu ꝑeminẽtie existãt
ecclesiastice vel mũdane: sic puniat vt vin-
dicte rigor trãseat ceteꝫ in exemplũ. ¶ Vt
aũt metus seu impssiõis molestia in electõ
ne pape eo formidulosi⁹ euitet, q̃ toti ꝓpia-
nitati lamẽtabilius eoꝝ incussio seu factõ
ppetret, vltra ꝑdicta spẽalit durim⁹ statuẽ
dũ, q̃ si q̃s hmõi metũ vel impssionem aut
violentiã electoribꝫ ipsis vel alicui eoꝝ in
electione pape intulerit, seu fecerit aut fie-
ri pcurauerit, vel factũ ratũ habuerit, aut ĩ
ꝗ cõsilium dederit vel fauorẽ, facientem ve
scienter receptauerit vel defensauerit, aut
negligens in executione penaruꝫ inferius
memoratarũ extiterit, cuiuscũq; status gra
dus vel ꝑeminentie fuerit, etiamsi imperia
li regali pontificali aut alia q̃uis ecclesiasti
ca aut seculari ꝑfulgeat dignitate/ illas pe-
nas ipso facto incurrat, q̃ in ꝓstitutione fe-
licis recordationis Bonifacij pape octaui
que incipit Felicis, ꝓtinent/illis effectua-
liter puniat. Ciuitas vero etiã si qõ absit
vrbs Romana fuerit vel alia queuis vni-
uersitas/que talia facienti consiliuꝫ vel au
xilium dederit aut fauorem, vel infra men-
sem saltem taliter delinquẽtem prout tan-
ti facinoris enormitas exegerit ꝛ facultas
ei affuerit non duxerit puniendum/ eoipso
subiaceat ecclesiastico interdicto. Et nihilo-
minus/ꝑter dictam vrbem/põtificiali ꝛ su
pra, eoipso sit ꝑuata dignitate: non obstã-
tibus priuilegijs quibuscunq;. ¶ Volu-
mus insup q̃ in fine cuiuslibet cõcilij gene
ralis hoc decretũ publicetur solẽniter/ nec
nõ quãdocunq; ꝛ vbicunq; romani ponti
ficis electio imminebit facienda / ante in-
gressum conclauis legatur/ꝛ publice intri-
metur. ¶ Finit.

¶ Sequitur sermo

eiusdẽ cancellarij factus in die circũcisiõis
dñi corã papa apud tarasconam.

y

Apparuit grã dei ꝛ saluatoris
nri omibꝫ hominibꝫ/ erudiens
nos, vt abnegãtes impietatẽ
ꝛ secularia desideria/sobrie ꝛ
iuste/ac pie/viuamus in hoc
seculo, ꝛ reliq̃ que nũc audiuit ex epl'a pau-
li, vestra deuotio. ¶ Qm̃ apparuit grã di
ꝛ saluatoris nri, adeam⁹ cũ fiducia thronũ
gratie eius, vt miam eius cõsequamur ꝛ g-
tiam/in auxilio opturno. Nã q̃ finis noster
sup nos, ꝛ nos debilitati cõfractiq; iacem⁹
in imo/ꝛ limo ꝓfigimur, cõfundat pelagia
na heresis, q̃ gratiã dei, p subleuatione ne-
cessariam/abnegare ꝑsumit. Rursus q̃ de
grã dei sermo habẽdus est ꝛ de noĩe Jesu/
quẽ nemo põt dicere nisi in spũsancto / vt
ipse Jesus fm nomẽ suũ sit nobis Jesus/
vt ꝑterea condẽnatos in curia iusticie gra-
tie nos curia suscipiat, dum interim sedet ĩ
throno sue gratie, ꝑusq̃ legitimũ temp⁹ cõ
parendi ꝑtereat/appellem⁹ ad curiã ꝛ thro
nũ grãe, illic nos ꝑsentemus in ꝓfessionib
vbi soror nostra mater est eiusdẽ gratie, et
aduocata nostra, que plane despicere nos
non poterit. Caro enim ꝛ sanguis noster
est/ꝛ curie sue iura defendet/iura grãe. Q̃z
quis est iste thronus gratie. Ille pculdu-
bio puer hodie circumcisus, cuius vocatũ
est nomen Jesus, vt per iesum gratia fierꝫ
sicut lex per moysen data est, vt saluaretur
mundus per ipsum, quem vidimus plenũ
gratia, immo gratiarũ. Deus meus, mi-
sericordia mea, inquit prophetа. Et quid
misericordia nisi gratia. ¶ Sed dicet for-
tasse timidior aliquis. Ego apertos habẽ
oculos cordis in lumine fidei, ꝛ lucerna e-
uangelice veritatis hodierne/intueor in ꝗ
puero seueritatem diuine iustrcie seueram
valde, que etiam proprio filio dei non pe-
cit, quin eum nuditati ꝛ frigori ꝛ duro vul
neri dũ tenellus circumciditur/ exponeret.
Et tu mihi apud ipsum puerum inuenire
thronum gratie repromititis. Si in viri-
di hoc fecit deus, si innocentissimo filio nõ
pepercit/in sicco quid fiet/ peccatorib⁹ ser-
uis qualiter ignoscet. Quin etiam mater
eius, mater benedicta, quibus oculis pec-
catores inspiciet/ qui tota hodierni dolo-
ris sui causa sunt, qui totam sue grandis
anxietatis materiam prebuerunt/dum p-
pter eos vnigenitum dilectissimum / ex a-
cri vulnere cruentum/ex nuditate ꝛ frigore
vagientem cognoscit ꝛ dolentem? Ꝗtuero
quisquis hoc dixerit sciat nil tale timendũ
satisfactum est iusticie/satiata est/ non pu-
niet bis in id ipsum eum qui gratiam hui⁹
pueri flagellati meruit: qui factus est a deo
nobis iusticia atq; redẽptio/in q̃ et si iusti-
cia appareat in ei⁹ attritiõe ꝑpter pctã nr̃a
supeminẽter tũ apparet grã dei: q̃ vt seruũ